

Skogsbruk och risker i framtiden

Anja Lomander

Klimatförändringen

- Varmare
- Torrare somrar
- Blötare höst/vinter
- Mindre tjäle eller tjälfritt
- Längre vegetationsperiod

”Wild and crazy” - Extremväder

Vad innebär klimatförändringen för skogsbruket?

Längre vegetationsperiod = det växer bättre

Men:

- Torkstress – barkborreangrepp
- Ökad risk för andra skadeangrepp
- Ökad stormfällning (blöta otjälade förhållanden)
- Svåra/omöjliga drivningsförhållanden, körskador
- Erosion, ras, slamströmmar
- **Ökad förekomst av skogsbränder**

Risk för skogsbrand idag och i ett framtida klimat

- Brinner 2900 ha per år i snitt.
- Idag förekommer bränder över 10 000 hektar (vart 100:de år).
- Förutsatt dagens skogsbruk kommer bränder över 10 000 ha troligen inträffa vart 10:de år 2100.

Effekter av skogsbränder

- Genomsnittlig årlig förlust av virkesvärde: ca 160 miljoner kronor idag, kan öka till 1,6 miljarder kr vid sekelskifte.
- Enorma, svårskattade samhällskostnader (vägar, bostäder, infrastruktur, vattenkvalitet mm). Befolkningstäthet, infrastruktur och avstånd till räddningstjänst avgörande mm.
- Miljövärden försvinner och skapas
- Säkerhetsrutiner för förhindra bränder sedan de sista årens större bränder mm

Skogsbrukets påverkan på bränders uppkomst och utbredning

- Gnistbildning markberedare, band, motor- och röjsåg
- Skoglig arbetskraft/friluftsliv – människor vistas i skog
- Typ av bestånd – barr, löv, glest, tätt, ålder
- Typ av undervegetation (barrmatta, gräs/örter, ris/lav/mossa)
- Lämnat ris/döda träd (avverkning, röjning, stormfällning, barkborre)
- Placering av GROT på hygge och vid avlägg
- Våtmarker, utströmningsområden
- Förekomst och draging av skogsbilvägar

Exempel på behov av anpassning och utveckling

- Rutiner för att inte orsaka antändning, hantera snabb släckning
- Ökad samverkan över fastighetsgränser, t ex skogsbilvägar
- Se över lagrum? Inget om förebyggande åtgärder i MB, SvL, Jordabalken mm
- Ökad kunskap om riskhantering inom skogsbruket
 - Typ av vegetation och skötsel av denna
 - Återställande av våtmarker?
 - Teknikutveckling, teknikval?
 - Införa skyddskog – skydda bostäder och samhällsfunktioner?
 - Skapa eller nyttja naturliga växtmiljöer som försvårar/hindrar brand

Vi måste lyft blicken!

Se effekter av skogsbrand i en helhet av alla händelser orsakade av klimatförändringen.

- Hur påverkas brandspridning, framkomlighet och släckning av omfattande stormfällning som inte hunnit upparbetas och forslas ut?
- Vad händer om branta instabila områden brinner? Erosion, slamströmmar, ras?
- Hur inverkar omfattande barkborreangrepp som inte upparbetas på risken för brandspridning?

Tack!